

בבית המשפט המחוזי

בירושלים

בעניין:

בש"א _____

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

באמצעות ב"כ עוה"ד טל רכניץ ו/או עו"ד איתי ליבנה ו/או טלי קסלר
מרחוב היצירה 3, רמת גן, 52521
טל': 03-6246633 פקסי': 03-6246611

המבקש

- נגד -

פוקס ויזל שיווק בע"מ ח.פ - 51-215760-3

מרח' חרמון 6, איירפורט סיטי

נתב"ג 70100

המשיבה

מהות התביעה : ייצוגית, כספית

סכום התביעה: 50,000,000

בקשה לאישור תובענה ייצוגית

המבקש מתכבד בזאת להגיש לבית המשפט הנכבד, בד בבד עם הגשת התביעה העיקרית בתיק דנן (" התביעה"), בקשה לאישור התביעה כייצוגית כנגד המשיבה לפי הוראות חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: " חוק תובענות ייצוגיות").

- כתב התביעה מצ"ב כנספח "1" לבקשה זו ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה.

- תצהיר המבקש מצ"ב כנספח "2" לבקשה זו ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה.

הגדרת קבוצת התובעים:

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת להגדיר את קבוצת התובעים כדלקמן: "כלל לקוחותיה של המשיבה, אשר פרטיותם הופרה ללא קבלת הסכמתם, בדרך של צילוםם בסניפי המשיבה ללא שהוצב במקום שלט מתאים".

המעוניינים בתובענה יכוננו להלן, יחדיו, "הקבוצה" ו/או "חברי הקבוצה".

א. מבוא:

א.1. תמצית התובענה בקיצור נמרץ

1. חוק תובענות ייצוגיות, עוד בסעיף 1 לחוק, מגדיר כי הוא נועד: "לשם שיפור ההגנה על זכויות".
 2. זכות בסיסית מרכזית, שבהחלט טעונה שיפור, היא זכותו של האדם בכלל, ולקוחותיהם של המשיבה בפרט, לפרטיות.
 3. המדובר בזכות חוקתית כחלק מזכותו של האדם לכבודו.
 4. וראה, האמור בע"פ 5026/97 גלעם ואח' נ' מדינת ישראל, דינים עליון נו 164:
- "הנה כי כן: הזכות לפרטיות היא, בין היתר, אחת הנגזרות של הזכות לכבוד. הכרה בפרטיות היא ההכרה באדם כפרט אוטונומי הזכאי לייחוד אל מול האחרים. ייחוד זה הוא המאפשר לאדם להתבצר באישיותו כבעלת משמעות הראויה לכיבוד. פרטיותו של אדם היא כבודו וגם קניינו. זוהי המסגרת באמצעותה הוא עשוי אם הוא בוחר בכך, לפתח את עצמיותו ולקבוע את מידת המעורבות של החברה בהתנהגותו ובמעשיו הפרטיים. זהו "מבצרו" הקנייני, האישי והנפשי".
5. זכות זו מופרת באופן גס בידי המשיבה, וזאת בניגוד מוחלט להוראות הדין ולהוראות הרגולטור, אשר לדאבון הלב אינן נאכפות כלל ועיקר.
 6. עסקינן, בתמצית, בהצבת מצלמות מעקב בסניפי המשיבה. במקומות אלו מוצבות מצלמות מעקב המאפשרות קבלת תמונות תקריב פולשניות של הלקוח, המצולם ללא ידיעתו.
 7. מצלמות אלו מתעדות את תנועותיו של הלקוח, תוך יצירת מאגר מידע, כמשמעותו בחוק הגנת הפרטיות ממנו ניתן "לשלוף" את תמונות הלקוח לשימושי המשיבה.
 8. הגם שניתן היה לעשות כן, אין בכוונת בקשה זו, לחלוק על ההצדקה בעצם קיומן של מצלמות שכאלו, הגם שלדידנו חלקן במובהק, אינן עולות בקנה אחד עם דרישת המידתיות. כמו כן, על מנת לקבל את הסכמתו של הלקוח לפגיעה בפרטיות, היה על המשיבה, להציב שלטים מאירי עיניים המפרטים אודות עצם קיומן של מצלמות, מיקומן, וכיוצ"ב. זאת לא עשתה המשיבה, למצער במרבית הסניפים, משיקוליה שאינם ברורים די הצורך.
 9. עסקים אחרים, בניגוד למשיבה, בחרו לקיים את חובותיהם ולהציב שילוט בכלל סניפיהם.
 01. המשיבה לעומת זאת הפרה באופן גס את הוראות הדין. עמדת הרגולטור הרמו"ט בנושא, הינה ברורה וחד משמעית ("מצלמות מעקב – הדין החל ואופן השימוש" – עמדה מחודש נובמבר 2010):

”כיוון שבמקרים רבים הציבור הצפוי להיקלט בעדשות המצלמה איננו מוגדר או מזוהה מראש במיוחד כאשר מדובר במצלמות המוצבות במרחב הציבורי, אמצעי היידוע המינימאלי הוא הצגת שלטים בסמוך למקום בו המצלמה מותקנת. בנוסף על שלט בקרבת המצלמה עצמה, יש להציב את השלט גם בכניסה לאזור הכיסוי של המצלמה) גם אם פירושו של דבר הוא התקנת השלט הרחק ממיקומה הפיזי של המצלמה. (כדי להתריע לציבור בטרם כניסתו לאזור המצלמה). בבניינים או במתחמים מגודרים רצוי להציב שלט גם על דלת הכניסה. במקומות בהם מופעלת באופן שוטף מערכת כריזה, ניתן לשלב בה הודעות קוליות על עצם הפעלת מצלמות המעקב במתחם. החובה להציב שלטי אזהרה מקבלת משנה חשיבות ותוקף כאשר קשה להבחין בקיומה של המצלמה (בשל מיקומה או צורתה).”

(ההדגשות אינן במקור – י.ג. וטר.)

עמדה זו אף עוגנה באופן פורמאלי בהנחיית רשם מאגרי מידע מס' 4-12 ("שימוש במצלמות אבטחה ומעקב ובמאגרי התמונות הנקלטות בהן") משנת 2012.

11. המשיבה מפרה את הוראות הדין, בסניפיה השונים, לפחות ברובם המכריע, אין כל זכר לשילוט המתריע בדבר קיומן של מצלמות אבטחה סמויות מהעין היוצרות מאגר מידע הכולל מידע רגיש (כמשמעותו בחוק הגנת הפרטיות) בין היתר אודות התנהלותם הכללית של הלקוחות. גם באותם מקרים בהם קיים שילוט, מדובר במרבית המקרים בשילוט חלקי וחסר.

21. לאור נסיבות התנהלות המשיבה כאמור לעיל ולהלן, נטען כי למעשה קשה לחשוב על מקרה מובהק יותר, המצדיק הגשת תובענה ייצוגית. על המשיבה יהיה לפצות את לקוחותיה אשר פרטיותם נפגעה. כן יתבקשו צוים שתכליתם למנוע את המשך הפרת הוראות הדין. על כך להלן.

2.א על חובת היידוע בדבר הצבת מצלמות מעקב ואבטחה

31. הזכות לפרטיות בע"פ 5026/97 גלעם ואח' נ' מדינת ישראל, דינים עליון נו 164 :

”הנה כי כן : הזכות לפרטיות היא, בין היתר, אחת הנגזרות של הזכות לכבוד. הכרה בפרטיות היא ההכרה באדם כפרט אוטונומי הזכאי לייחוד אל מול האחרים. ייחוד זה הוא המאפשר לאדם להתבצר באישיותו כבעלת משמעות הראויה לכיבוד. פרטיותו של אדם היא כבודו וגם קניינו. זוהי המסגרת באמצעותה הוא עשוי אם הוא בוחר בכך, לפתח את עצמיותו ולקבוע את מידת המעורבות של החברה בתנהגותו ובמעשיו הפרטיים. זהו ”מבצרו” הקנייני, האישי והנפשי”.

41. וכך גם נקבע בע"פ 1697/11 א. גוטסמן אדריכלות בע"מ נ' אריה ורדי (23/01/2013 פורסם בנבו) בפסקה 22 לפסק דינו של כב' השופט פוגלמן :

”הזכות לפרטיות היא מהחשובות שבזכויות האדם בישראל. היא אחת החירויות המעצבות את אופיו של המשטר בישראל כמשטר דמוקרטי...ממועד קבלתו של חוק יסוד : כבוד האדם וחירותו, אף מוקנה לה מעמד חוקתי (ס' 7 לחוק היסוד). הפרטיות מאפשרת לאדם לפתח את עצמיותו ולקבוע את מידת המעורבות של החברה בהתנהגותו ובמעשיו הפרטיים. היא ”מבצרו” הקנייני, האישי והנפשי”... הזכות לפרטיות, אם כן, מותחת את הקו בין הפרט אל הכלל, בין האני לבין החברה. היא משרטטת מתחם אשר בו מניחים את הפרט לנפשו לפיתוח האני שלו. בלא מעורבות של הזולת... היא ”מגלמת את האינטרס היחיד שלא להיות מוטרד בצמעת חייו על ידי אחרים”

ראה בנוסף רעא 4447/07 רמי מור נ' ברק אי טי סי (1995) החברה לשרותי בזק בינלאומיים בע"מ (25/03/2010),

פורסם בנבו) פסקה 13 לפסק דינו של המשנה לנשיא ריבלין :

51. הזכות לפרטיות אינה מתמצה בזכותו של האדם לנהל את חייו בביתו שלו ללא חדירה לפרטיותו, ויש להבינה ולעבדה באופן רחב יותר, כזכותו של האדם "להיעזב לנפשו". יפים בהקשר זה דבריו של השופט גרוניס בבג"צ 8070/90 **האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משרד הפנים ואח'** בפסקה 2:

"שתי פנים לה לזכות הפרטיות הנזכרת בסעיף 7(א) לחוק יסוד כבוד האדם וחירותו. הפן האחד שניתן למצוא מקרי בכבוד האדם, הינו "זכותו של אדם לנהל את אורח החיים שבו הוא חפץ בדלי"ת אמות ביתו, בלא הפרעה מבחוץ" (בג"צ 2481/93 ד"ן נ' ניצב יהודה וילק, פ"ד מח(2) 470, 456 וכן ראו ע"פ 1302/92 מדינת ישראל נ' נחמיאס, פ"ד מט 2 (309, 353) **אין להוביל אמירה זו להיבט הפיזי של הבית. יש להבינה בצורה רחבה יותר, באופן מטפורי ברוח הביטוי שטבעו וורן וברנדייס "4 "the right to privacy" (s.d warren & l.d brandies "the right to be left alone" harv. L. rev 193 (1980)).**

61. נעלה מכל ספק, כי הזכות לפרטיות ראויה להגנה, הגנה חוקתית, והן הגנה במסגרת אכיפת הוראותיו של חוק הגנת הפרטיות. מיותר לציין, כי כלי התובענה הייצוגית הנועד לשם שיפור ההגנה על זכויות כמו גם אכיפת הוראות הדין הינו המתאים גם לשם שיפור תמונת המצב העגומה בסניפי המשיבה – כפי שיפורט להלן.

א.3 מצלמות אבטחה ומעקב – כללי

71. דומה כי קשה לחשוב על מקרה מובהק יותר של פגיעה בפרטיות, מאשר צילום ותיעוד של אדם, תוך יצירת מאגר מידע הכולל את פרטיו האישיים, תמונתו, ומידע אודות התנהלותו, כפי שמתבצע באמצעות מצלמות האבטחה.

81. מצלמות המעקב והאבטחה הינן כלי נפוץ בו נעשה שימוש בידי עוסקים רבים, כמו גם רשויות שלטוניות לצרכים מגוונים.

91. באמצעות מצלמות אלו אוספת ויוצרת המשיבה מאגר מידע הכולל צילומים של עוברי אורח במרחב הציבורי ו/או לקוחות המשיבה הפוקדים את הסניפים וכו'. באופן זה מתאפשר למשיבה לעקוב ולבלוש אחר הלקוחות, ובמידת הצורך לזהות עבירות פליליות ועולות אזרחיות המתבצעות באזור הסניף, כדוגמת היזק למתקנים השונים, גניבה וכו'.

02. הצילומים ממצלמות האבטחה נצפים "on line" בידי גורמים רלוונטיים אצל המשיבה, והם אף נשמרים במסגרת מאגר מידע, וזאת על מנת לאפשר למשיבה לשחזר באופן צופה פני עבר את התנהלות הלקוחות, ולזהות בין היתר פעילות עבריינית. **אך במצלמות נקלטות בעיקר פעולות שגרתיות שמצבעים הלקוחות, לרבות התנהלות כלכלית ו/או פרטית ו/או חברתית.**

12. על התכלית שבהצבת מצלמות מעקב, לרבות חסרונותיהן, ניתן ללמוד מהנחיית רשם מאגרי מידע מס' 12-4 ("שימוש במצלמות אבטחה ומעקב ובמאגרי התמונות הנקלטות בהן") (להלן: "הנחיות הרמו"ט"), החל מסעיף 2.1:

"מצלמות מעקב משמשות למגוון רחב של מטרות כגון הגנה על רכוש, מניעת עבירות וגילויין, הכוונת תנועה, שמירה על סדר ציבורי ואף פיקוח על עובדים. למבט העוקב אחרי בני אדם יש כוח ממשמע וממשטר המשפיע על אופן התנהגותם. השפעה זו עשויה להיות חיובית, כאשר היא מצמצמת התנהגות עבריינית ומזיקה לזולת ולחברה כולה. מנגד, חלק ניכר מהפעילויות הנתפסות באמצעי התיעוד הדיגיטליים הן פעילויות שגרתיות יומיומיות תמימות,

שאינן מהסוג שהחברה מבקשת למנוע. בשל כך למעקב המתמיד יש גם השלכה שלילית. לשם המימוש העצמי וההתפתחות האישית זקוק כל אדם למרחב פרטי בו יוכל להיות הוא עצמו ולהתנסות בחוויות ובהתנהגויות שאינן בהכרח מקובלות על החברה הסובבת אותו בלא צורך לדווח לאחרים להסביר - ולהצטדק".

(ההדגשות אינן במקור – י.ג. וטר.)

- הנחיית הרמ"ט מס' 12-4 מצ"ב כנספח 3 לבקשה זו.

22. החובה ליידע את לקוחות המשיבה אודות הצבת המצלמות נובעת הן מהפגיעה בפרטיות שהינה זכות חוקתית והן מכך שהמצלמות גורמות לפגיעה בפרטיות, **כמשמעות המונח בחוק הגנת הפרטיות ובעיקר מכך שהמידע הנקלט במצלמות יוצר מאגר מידע, על כל המשתמע מכך בהתאם להוראות פרק ב' לחוק הגנת הפרטיות**. כפי שיובהר להלן כך בדיוק קובעות הנחיות הרמ"ט (הרשות למשפט, טכנולוגיה ומידע).

4.4 יצירת מאגר מידע

32. מעבר לפגיעה הרגעית בפרטיות, מצלמות האבטחה אינן רק מצלמות באופן רגעי את הסביבה – הן יוצרות אף מאגר מידע, כמשמעותו בחוק הגנת הפרטיות שניתן להשתמש בו, בדיעבד, לצורך בחינת התנהגותם של המצלמים. סעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות מגדיר המונחים "מאגר מידע" ו- "מידע רגיש" באופן הבא:

"מאגר מידע" - אוסף נתוני מידע, המוחזק באמצעי מגנטי או אופטי והמיועד לעיבוד ממוחשב, למעט-

(1) אוסף לשימוש אישי שאינו למטרות עסק; או

(2) אוסף הכולל רק שם, מען ודרכי התקשרות, שכשלעצמו אינו יוצר איפיון שיש בו פגיעה בפרטיות לגבי בני האדם ששמותיהם כלולים בו, ובלבד שלבעל האוסף או לתאגיד בשליטתו אין אוסף נוסף;

מיום 11.4.1996 תיקון מס' 4

סי"ח תשנ"ו מס' 1589 מיום 11.4.1996 עמ' 290 (ה"ח 2234)

"מאגר מידע" - מרכז להחסנת מידע באמצעות מערכת עיבוד נתונים אוטומטית אוסף נתוני מידע, המוחזק באמצעי

מגנטי או אופטי והמיועד לעיבוד ממוחשב, למעט -

(1) אוסף לשימוש אישי שאינו למטרות עסק; או

(2) אוסף הכולל רק שם, מען ודרכי התקשרות, שכשלעצמו אינו יוצר איפיון שיש בו פגיעה בפרטיות לגבי בני האדם ששמותיהם כלולים בו, ובלבד שלבעל האוסף או לתאגיד בשליטתו אין אוסף נוסף;

"מידע" - נתונים על אישיותו של אדם, מעמדו האישי, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, הכשרתו המקצועית, דעותיו ואמונתו;

"מידע רגיש" -

(1) נתונים על אישיותו של אדם, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, דעותיו ואמונתו;

(2) מידע ששר המשפטים קבע בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, שהוא מידע רגיש;

42. לענייננו, לא תיתכן מחלוקת כי המשיבה יוצרת מאגר מידע של ממש, ובו מידע רגיש כפי שקובעות הנחיות הרמ"ט החלות מסעיף 2.7 ואילך:

2.7 לפי הגדרות המונחים "מידע" ו"מאגר מידע" בסעיף 7 לחוק, התחולה של פרק ב' בחוק היא על שמירת נתונים על אודות אדם, כאשר המידע אודותיו מזוהה או ניתן לזיהוי. לנוכח מאפייניהן המפורטים לעיל, חלק ניכר מן ההקלטות ממצלמות המעקב הקיימות כיום נכנס לגדר "מאגר מידע" המתייחס למידע מזוהה, או ניתן לזיהוי, אודות אדם, כמשמעותו בסעיף 7 לחוק, בין אלה כלולות:

2.7.1 מערכות צילום המפעילות טכנולוגיות זיהוי רכב לפי לוחית רישוי (LPR) אשר כבר כיום מספקות זיהוי אוטומטי ברמת דיוק גבוהה;

2.7.2 מערכות אשר לצד הקלטת ממצלמות המעקב ניזונות גם ממידע ממאגרים נוספים, באופן בו הצלבת המידע משני המקורות ועיבודו מאפשרים רמה גבוהה של זיהוי האובייקטים המצולמים, למשל צילומים במקום עבודה המוצלבים עם מאגר התמונות המזוהות של העובדים;

2.7.3 מערכת מצלמות המפעילה זיהוי פנים אוטומטי ברמת דיוק ממוצעת מינימאלית;

2.7.4 מערכות המכילות יכולות ניתוח ושלפית מידע ויזואלי ברמה גבוהה, כגון האפשרות לזהות אובייקטים בתמונה ושלפית אובייקט זהה בתמונות נוספות וכד' המקלות מאוד על תהליך זיהוי אנשים.

2.8 זאת ועוד, עצם הידיעה על הימצאותו של אדם במקום נתון ובזמן נתון או עצם חזותו עשויות לכלול נתונים על צנעת אישותו (כגון עם מי הוא נמצא ובאילו נסיבות), על מצב בריאותו (כגון הימצאות במרפאה) על אמונתו הדתית (הימצאות בבית תפילה של עדה מסוימת או לבוש מסוים של המצולם) וכיו"ב. כל אלה הם נתונים העשויים ללמד על אחד מרכיבי הגדרת המונח "מידע" בסעיף 7 לחוק. קל וחומר שהנתונים הנאגרים בהקלטות מצלמות המעקב נכנסים לגדר "מידע" ואף "מידע רגיש" במערכות בעלות יכולת טכנולוגית לעקוב אחרי אדם נתון לאורך מסלול תנועתו או להסיק מידע רפואי מניתוח תמונתו החזותית או מצילום טרמי שלו. (ההדגשות אינן במקור – י.ג. ו.ט.ר.)

52. מסקנות הדברים, היא כי שימוש במצלמות המעקב גורם ליצירת מאגר מידע, כמשמעותו בהוראות סעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות. בענייננו – מדובר אף במידע רגיש.

5.א פגיעה בפרטיות:

62. סעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות מורה כך:

פגיעה בפרטיות היא אחת מאלה:

(1) בילוש או התחקות אחרי אדם, העלולים להטרידו, או הטרדה אחרת;

(2) האזנה האסורה על פי חוק;

(3) צילום אדם כשהוא ברשות היחיד;

(4) פרסום תצלומו של אדם ברבים בנסיבות שבהן עלול הפרסום להשפילו או לבזותו;

(4א) פרסום תצלומו של נפגע ברבים שצולם בזמן הפגיעה או סמוך לאחריה באופן שניתן לזהותו ובנסיבות שבהן עלול הפרסום להביאו במבוכה, למעט פרסום תצלום בלא השהיות בין רגע הצילום לרגע השידור בפועל שאינו חורג מהסביר באותן נסיבות; לעניין זה, "נפגע" – מי שסבל מפגיעה גופנית או נפשית עקב אירוע פתאומי ושפגיעתו ניכרת לעין;

(5) העתקת תוכן של מכתב או כתב אחר שלא נועד לפרסום, או שימוש בתכנו, בלי רשות מאת הנמען או הכותב, והכל אם אין הכתב בעל ערך היסטורי ולא עברו חמש עשרה שנים ממועד כתיבתו; לענין זה, "כתב" – לרבות מסר אלקטרוני כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001;

(6) שימוש בשם אדם, בכינוי, בתמונתו או בקולו, לשם ריוח;

(7) הפרה של חובת סודיות שנקבעה בדין לגבי עניני הפרטיים של אדם;

(8) הפרה של חובת סודיות לגבי עניני הפרטיים של אדם, שנקבעה בהסכם מפורש או משתמע;

(9) שימוש בידיעה על עניני הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה;

(10) פרסומו או מסירתו של דבר שהושג בדרך פגיעה בפרטיות לפי פסקאות (1) עד

(7) או (9);

(11) פרסומו של ענין הנוגע לצנעת חייו האישיים של אדם, לרבות עברו המיני, או למצב בריאותו, או להתנהגותו ברשות היחיד.

72. **התיעוד במצלמות האבטחה גורם אף לפגיעה של ממש בפרטיות. כפי שנקבע בהנחיית הרמ"ט :**

"צילום אדם במצלמה ברשות הרבים, עשוי להגיע כדי "בילוש או התחקות...העלולים להטרידו..." לפי סעיף 2 לחוק, והוא לכל הפחות יוצר סיכון לפגיעה בפרטיות שעניינה "פרסום תצלומו של אדם ברבים בנסיבות שבהן עלול שימוש בידיעה על עניניו הפרטיים של אדם שלא למטרה לשמה נמסרה. בנסיבות מסוימות אף כדי פרסומו של עניין הנוגע לצנעת חייו האישיים של אדם או למצבו הבריאותי לפי סעיף לחוק. תחום הכיסוי של מצלמה המוצבת ברשות הרבים, עלול להיכנס לגדר "צילום אדם כשהוא ברשות היחיד" לפי סעיף 2 לחוק..."

6.א החובה לשקיפות ולהשגת "הסכמה מדעת"

82. סעיף 11 לחוק הגנת הפרטיות מעגן את עיקרון ההסכמה מדעת וקובע כך :

"פניה לאדם לקבלת מידע לשם החזקתו או שימוש בו במאגר מידע תלווה בהודעה שיצויינו בה –

(1) אם חלה על אותו אדם חובה חוקית למסור את המידע, או שמסירת המידע תלויה ברצונו ובהסכמתו ;

(2) המטרה אשר לשמה מבוקש המידע;

(3) למי יימסר המידע ומטרות המסירה."

92. סעיף זה מחייב את המשיבה ליידע את הלקוחות אודות היכללותם במאגר המידע, ואף להשיג הסכמתם כמפורט להלן, הרמ"ט הורה כי הסכמה זו ניתנת באמצעות יידוע הלקוחות בשלט הכולל בין היתר את המטרה שלשמה מבוקש המידע (תכלית הצבת המצלמות) כמו גם מידע אודות עצם קיום המצלמות ומיקומן.

03. כמו כן, סעיף 1 לחוק הגנת הפרטיות קובע באופן הבע :

"לא יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו"

13. סעיף 3 לחוק הגנת הפרטיות מגדיר הסכמה :

" הסכמה- הסכמה מדעת, במפורש או מכללא".

23. בהתחשב בחובות האמורות לעיל, הורה הרמ"ט באופן הבא, בפסקה 3.1.3.1 :

"האיסור שבסעיף 1 לחוק לפגוע בפרטיותו של אדם ללא הסכמתו, ודרישת השקיפות המוטלת בסעיף 11 לחוק מחייבים ליידע את הציבור על הצבת מצלמת מעקב. אמצעי היידוע המינימלי הוא הצגת שלטים בסמוך למקום בו המצלמה מותקנת, וכן בכניסה לאזור הכיסוי של המצלמה (אם הכניסה ממוקמת הרחק ממיקומה הפיזי של המצלמה) כדי להתריע על קיום מצלמת מעקב בפני הציבור בטרם כניסתו לאזור המצולם. בבניינים או במתחמים מגודרים רצוי להציב שלט גם על דלת הכניסה לבניין/מתחם. החובה להציב שלטי אזהרה מקבלת משנה חשיבות ותוקף כאשר קשה להבחין בקיומה של המצלמה (בשל מיקומה או צורתה)..."

33. קרי מי שעושה שימוש במצלמות מעקב מחוייב להציב שלט הן בסמוך למקום בו המצלמה מותקנת והן בכניסה לאזור הכיסוי של המצלמה, כמו גם בכניסה לסניף, זאת על מנת שאדם ידע מבעוד מועד על כך שהוא מתועד ומצולם, ויוכל לקבל החלטה מושכלת מראש, ובטרם נכנס למקום המצולם ומתועד, אם הוא מעוניין שיצולם ויתועד אם לאו!

43. הנחיות אלו פורסמו בסוף שנת 2012, אך עמדת הרמ"ט פורסמה עוד במהלך שנת 2010 ("מצלמות מעקב – הדין החל ואופן השימוש" – עמדה מחודש נובמבר 2010) ושם נקבע באופן דומה:

"החובה ליידע את הציבור הרחב על קיומן של המצלמות מקבלת משנה תוקף כאשר קשה להבחין במצלמות (בשל מיקומן או צורתן). טוב יעשה הגורם האחראי על הצבת המצלמות אם בנוסף לאמור לעיל, יפרסם באתר האינטרנט את רשימת המקומות בהן מותקנות מצלמות המעקב, אופן ומשך שמירת הצילומים ומחיקתם וזכות העיון של המצולם. קיים איסור לשמור את הצילומים המופקים ממצלמת המעקב יותר ממשך הזמן הרצוי לשם הגשמת המטרה. בהתאם, על מתקין המצלמה לבחון האם לשם הגשמת המטרה יש צורך בהקלטת הצילומים או שמא ניתן להסתפק בצילום חי בלבד. משך שמירת הצילומים ייקבע בכל מקרה לגופו לפי מבחני המידתיות. לשם מניעת תקלות יש לתכנן את מערכת ההקלטה מראש, באופן שהמערכת תמחק באופן אוטומטי צילומים לאחר שחלף פרק הזמן המוגדר. סעיף 13 לחוק הגנת הפרטיות מקנה לכל אדם את הזכות לעיין במידע המוחזק אודותיו במאגר מידע לאור המובא לעיל זכות זו חלה גם על צילומים ממצלמת מעקב."

53. עוד נקבע בהנחיית הרמ"ט לגבי השלט המוצב באזור המצלמה, סוגו ופרטיו (פסקה 3.1.3.2):

"שלט האזהרה חייב להיות קריא וברור, לרבות מבחינת גודלו, ורצוי שיכלול את הפרטים הבאים: ציור של מצלמה, או סמל גרפי מקובל אחר המעביר בצורה ברורה את המסר שהאתר מצולם (רצוי לקבוע סימול אחיד) שמו של הארגון האחראי על הצבת המצלמה, תיאור תמציתי של מטרת הצבת המצלמה, למשל: "בטיחות", "מניעת עבירות", "בקרת תחבורה. כתובת אתר האינטרנט, אם קיים, בו מצויה רשימת המצלמות ומדיניות השימוש בהן (כמפורט בסעיף 3.1.3.3 להלן), או מספר טלפון וכתובת דוא"ל למענה על שאלות בנוגע לשימוש במצלמה."

- העמדה מיום 3.11.10 מצ"ב כנספח 3 א לבקשה זו.

63. מכאן, שאין די בהצבת שלט סתם, הרמ"ט הורה בין היתר כי השילוט צריך להיות מוצב בסמוך למצלמה, וכן כי השלט צריך להיות קריא וברור.

73. יובהר, כך גם מצויין בהנחיית הרמו"ט כי היא ניתנה מכוח סמכותו הקבועה בדין, לרבות מכוח סעיף 10 לחוק הגנת הפרטיות המורה כך:

" הרשם יפקח על מילוי הוראות חוק זה והתקנות לפיו".

83. הנחיות הרמו"ט לא ניתנו כלאחר יד, הן ניתנו לאחר שני דיונים שהתקיימו בנושא בוועדת המדע והטכנולוגיה של כנסת ישראל, ובהם עלה הצורך הברור לפעול להסדרת הסוגיה.

- פרוטוקול דיון מתאריך 06/12/11 מצ"ב כנספח 4 לבקשה זו.

- פרוטוקול דיון מתאריך 02/05/2012 מצ"ב כנספח 5 לבקשה זו.

93. הנחיות הרמו"ט למען הסר ספק, חלות גם על המשיבה, כפי שצויין במפורש בנספח "שאלות ותשובות" להנחיות המפורסם באתר הרמו"ט:

"על מי חלה ההנחיה?"

ההנחייה חלה הן על המדינה ועל המגזר הציבורי והן על גופים פרטיים".

"מה נחשב "מרחב ציבורי" לצורך ההנחיה? האם ההנחיה חלה גם על הצבת מצלמות בתוך עסקים פרטיים המעניקים שירותים מקצועיים ללקוחותיהם?"

"ההנחיה חלה גם על גורם פרטי המציב מצלמה בשטח ציבורי וכן על מצלמה המוצבת במתחם פרטי אך מכסה את השטח הציבורי שמסביבו.

גם עסקים ומתחמים בבעלות פרטית המספקים שירות ללקוחות עשויים להיחשב כמרחב ציבורי עליו חלה ההנחיה – תלוי במאפייני המתחם ובמידת נגישותו לציבור הרחב. ברור למשל שמרכזי קניות (קניונים) והאזורים הפתוחים לציבור בבנק ייחשבו כרשות הרבים עליה ההנחיה חלה במישרין. ההנחיה לא מכוונת אמנם לשימוש במצלמות מעקב במתחם פרטי שאין בו בכלל מאפיינים של רשות הרבים, אולם גם השימוש במצלמות מעקב במקומות אלה כפוף להוראות הכלליות האחרות שבחוק הגנת הפרטיות.

(ההדגשות אינן במקור – י.ג. ו.ר.)

04. מיותר לציין, כי להנחיות הרמו"ט, מעבר לתוקפן ולמשמעות הפרתן (קיומו של מאגר מידע בניגוד לדין) משמעות פרשנית ברורה וחד משמעית, ומובן מאליו כי פרשנותו של הרמו"ט את הוראות הדין הינה פרשנות נכונה ומתחייבת. במסגרת הנספח הנ"ל הבהיר הרמו"ט כי פתוחה הדרך להסתמך על הנחיותיו באכיפה אזרחית: "האם אפשר לאכוף את הוראות החוק וההנחיה גם באופן פרטי, בלי מעורבות של רמו"ט?"

כן. בהתאם לסעיפים 4 ו-31 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א – 1981, הפרת הוראות החוק היא גם עוולה נזיקית המאפשרת להגיש תביעה אזרחית כנגד המפר."

14. להלן נראה כי המשיבה בחרה להתעלם כמעט לחלוטין, מהנחיות הרמו"ט ומהצבת שילוט כפי חובתה בהתאם לדין.

ב. הצדדים:

24. המשיבה הינה חברה ציבורית, המוכרת לכל צרכן בישראל, החברה עוסקת בקמעונאות וכוללת מספר רשתות שיווק בעלות סניפים רבים, לעניין התובענה הייצוגית יכללו רשתות: פוקס, פוקס הום ואמריאן איגל. תדפיס רשם החברות מצ"ב כנספח 6 לבקשה זו.

34. המבקש הינו אדם מן השורה, אזרח ותושב ישראל, לקוח של המשיבה, אשר ביקר ורכש במי מסניפי המשיבה, בזמנים הרלוונטיים לבקשה זאת.

ג. הפרת הוראות הדין בידי המשיבה:

44. למעשה, ברוב סניפי המשיבה אין כלל כל שלט בכניסה, המבהיר כי המשיבה מצלמת ומקליטה את לקוחותיה, כפי חובתה של המשיבה, כאמור דלעיל.
54. יתר על כן, המשיבה גם אינה מציבה שלטים במרחב המצולם, כפי חובתה של המשיבה, כאמור דלעיל.
64. התובע הינו לקוח של המשיבה, הרוכש מידי פעם מוצרים במי מסניפיה.
74. המבקש ביקר ורכש בזמנים הרלוונטיים לבקשה זאת, מוצרים בסניף המשיבה הממוקם בעיר מודיעין.
84. במועד מאוחר יותר, עת ביקר המבקש שוב בסניף האמור, הבחין הוא, כי בתוך הסניף, ממוקמות מצלמות מעקב המצלמות אותו ואת כל לקוחות המשיבה.
94. בבדיקה שעשה, בתוך הסניף, ומחוצה לו, לרבות בכניסה, בסמוך לדלת הכניסה ועל דלת הכניסה, הבחין כי אין כלל כל שלט, כמחוייב בדין.
- תמונות מסניף המשיבה הרלוונטי בסניף אמריקן איגל במודיעין מצ"ב **כנספח 7** לבקשה זו.
05. בדיקות נוספות שנעשו בסניפים אקראיים של המשיבה, לימדו כי המשיבה מתעלמת בעליל, ברוב סניפיה, מהוראות הדין.
- תמונות חנות המשיבה בסניף "פוקס הום" קניון בית שמש מצ"ב **כנספח 8** לבקשה זו.
- תמונות חנות המשיבה בסניף "פוקס הלבשה" קניון עזריאלי מודיעין מצ"ב **כנספח 9** לבקשה זו.
- תמונות חנות המשיבה בסניף "אמריקאן איגל" בקניון קריית אונו מצ"ב **כנספח 10** לבקשה זו.
- תמונות חנות המשיבה בסניף "פוקס הלבשה" מרכז מסחרי שוהם מצ"ב **כנספח 11** לבקשה זו.
- תמונות חנות המשיבה בסניף "פוקס הלבשה" במרכז עזריאלי ת"א מצ"ב **כנספח 11 א** לבקשה זו.
15. למבקש עומדת עילה אישית כנגד המשיבה, ונגרם לו נזק מובהק, בדמות פגיעה בפרטיות, ועל המשיבה לפצותו, ואת יתר חברי הקבוצה, בגין נזק זה.
25. המבקש מעריך את נזקו זה בסך של 300 ₪, הגם כי ניתן להעריך הנזק, בסכומים גבוהים הרבה יותר.
- ד. הטיעון המשפטי

(א) בסיסי

35. חוק תובענות ייצוגיות – שנכנס לתוקף לא מזמן במונחי חוק ומשפט – נועד להסדיר באופן ממצה את הדינים החלים על הגשת תביעות ייצוגיות בישראל.
45. המטרות שביסוד החוק מפורטות בו בסעיף 1, וכוללות בין השאר את המטרות של **"אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו"**, **"מימוש זכות הגישה לבית המשפט"**, **"מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין"** וכן **"ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות"**.

55. חוק התובענות הייצוגיות מתיר הגשת תביעה ייצוגית בעניינים המנויים בתוספת השניה לחוק, או בעניינים בהם נקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש תביעה ייצוגית. כאמור בסעיף 3(א) לחוק:

"לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה או בענין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית"

(ההדגשות אינן במקור – מ.ז.)

65. התוספת השניה לחוק התובענות הייצוגיות כוללת רשימה של עילות בהן ניתן להגיש תביעה ייצוגית. לעניינו, העילות הקבועות בסעיפים 1-2 לתוספת השניה הן הרלוונטיות:

"תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו"

75. סעיף 4 לחוק תובענות ייצוגיות קובע את רשימת הזכאים להגיש בקשה לאישור תובענה ייצוגית. לעניינו רלוונטי סעיף 4(א)(1) לחוק:

"אדם שיש לו עילה בתביעה או בעניין כאמור בסעיף 3(א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפת לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם- בשם אותה קבוצה"

85. כלומר, על מנת להיות זכאי להגיש בקשה לאישור תביעה ייצוגית, על המבקש להראות כי עומדת לו עילת תביעה באחד העניינים המנויים בתוספת השניה וכן כי התביעה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי קבוצת התובעים.

95. וליישום לעניינו, על המבקש להראות כי עומדת לו עילת תביעה כנגד המשיבה, וכי עילת התביעה מעוררת שאלות משותפות של עובדה או משפט לכלל חברי קבוצת התובעים.

06. בשלב של הבקשה לאישור תביעה ייצוגית על המבקש לשכנע את בית המשפט הנכבד כי עומדת לו לכאורה עילת תביעה אישית, אך אין להעמיד בהקשר זה דרישות מחמירות. עמדה על-כך השופטת שטרסברג כהן בע"א 2967/95 **מגן וקשת בע"מ נ' טמפו**, פ"ד נא(2) 312 (פסקה 19 לפסק-דינה):

"נראה לי, כי על המבחן למילוי התנאים שבסעיף 54 מבחינת נטל ומידת ההוכחה, להיות אחד לכל סעיפיו המשניים, ולגבי כל התנאים הנדרשים מה, ועליו לשכנע את בית המשפט במידת הסבירות הראויה ולא על פי האמור בכתב התביעה בלבד, כי הוא ממלא לכאורה אחר כל דרישות סעיף 54 ולעניינו, שהראשונה בהן היא קיומה של עילה אישית כאמור בס' 54א(א). אין להעמיד דרישות מחמירות מדי, לענין מידת השכנוע, משום שאלה עלולות להטיל על הצדדים ועל בית המשפט עומס יתר בבירור הנושא המקדמי, דבר העלול לגרום להתמשכות המשפט, לכפילות בהתדיינות ולרפיון ידים של תובעים ייצוגיים פוטנציאליים. את כל אלה יש למנוע על ידי קריטריון מאוזן בנושא נטל ומידת ההוכחה הנדרשים מהתובע הייצוגי, שמצד אחד שלא יפטור אותו מחובת שכנוע ומצד שני לא יטיל עליו נטל כבד מדי.

(ההדגשות אינן במקור – י.ג. ו.ט.ר.)

16. בנוגע להוכחת הנזק, חוק תובענות ייצוגיות קובע כי די בהוכחת גרימה של נזק ברמה לכאורית. כאמור בסעיף 4(ב) (1) לחוק:

"בבקשה לאישור שהוגשה בידי אדם כאמור בסעיף קטן 1(א) – די בכך שהמבקש יראה כי לכאורה נגרם לו נזק."

(ההדגשות אינן במקור – י.ג. ו.ט.ר.)

26. התנאים לאישור תביעה ייצוגית מנויים בסעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות, הקובע כי:

8. **(א) בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה:**

- (1) **התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה;**
- (2) **תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין;**
- (3) **קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת;**
- (4) **קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב.**

36. בהתאם להוראות שפורטו לעיל, הרי שהדיון משלב זה יחולק לשני שלבים. **בשלב הראשון**, נראה כי עומדת למבקש עילת תביעה אישית כנגד המשיבה, וכי נגרם לו נזק. **בשלב השני**, נעמוד על התקיימות התנאים לאישור התביעה כייצוגית המנויים בסעיף 8 לחוק תובענות ייצוגיות.

(ב) הפרת הוראות חוק הגנת הפרטיות :

46. נקבע בע"א 1697/11 א. גוטסמן אדריכלות בע"מ נ' אריה ורדי (23/01/2013 פורסם בבנו) בפסקה 22 לפסק דינו של כב' השופט פוגלמן:

"הזכות לפרטיות היא מהחשובות שבזכויות האדם בישראל. היא אחת החירויות המעצבות את אופיו של המשטר בישראל כמשטר דמוקרטי... ממועד קבלתו של חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, אף מוקנה לה מעמד חוקתי (ס' 7 לחוק היסוד) הפרטיות מאפשרת לאדם לפתח את עצמיותו ולקבוע את מידת המעורבות של החברה בהתנהגותו ובמעשיו הפרטיים. היא "מבצרו" הקנייני, האישי והנפשי" ... הזכות לפרטיות, אם כן, מותחת את הקו בין הפרט אל הכלל, בין האני לבין החברה. היא משרטטת מתחם אשר בו מניחים את הפרט לנפשו לפיתוח האני שלו. בלא מעורבות של הזולת... היא "מגלמת את האינטרס היחיד שלא להיות מוטרד בצנעת חייו על ידי אחרים"

56. וכפי שפורט דלעיל, בבקשה זו.

(ג) עולת הרשלנות :

66. סעיפים 35-36 לפקודת הנזיקין קובעים באופן הבא:

רשלנות

35. "עשה אדם מעשה שאדם סביר ונבון לא היה עושה באותן נסיבות או

לא עשה מעשה שאדם סביר ונבון היה עושה באותן נסיבות, או שבמשלח-יד פלוני לא השתמש במיומנות, או לא נקט מידת זהירות, שאדם סביר ונבון וכשיר לפעול באותו משלח-יד היה משתמש או נוקט באותן נסיבות - הרי זו

התרשלות; ואם התרשל כאמור ביחס לאדם אחר, שלגביו יש לו באותן נסיבות חובה שלא לנהוג כפי שנהג, הרי זו
רשלנות, והגורם ברשלנותו נזק לזולתו עושה עוולה".

חובה כלפי כל אדם

36. החובה האמורה בסעיף 35 מוטלת כלפי כל אדם וכלפי בעל כל נכס, כל אימת שאדם סביר צריך היה באותן
נסיבות לראות מראש שהם עלולים במהלכם הרגיל של דברים להיפגע ממעשה או ממחדל המפורשים באותו סעיף.

76. עולת הרשלנות מורכבת משלושה יסודות: קיום חובת זהירות, הפרת חובת הזהירות וגרימה של נזק. ראה ע"א
145/80 ועניין נ' המועצה המקומית בית שמש, פ"ד לז' 1, 113, 112 (להלן: "עניין ועקנין").

86. לעניין קיומה של חובת זהירות איש לא יחלוק כי המשיבה חבה בחובת זהירות, הן מושגית והן קונקרטית, כלפי
לקוחותיה. המשיבה חבה בחובת זהירות, מושגית וקונקרטית, גם כלפי המבקש.

96. בעניין ועקנין, נקבע כי קיומן של חובת זהירות מושגית וקונקרטית נקבעות בהתאם למבחן הצפיות במסגרתו יש
לבחון האם אדם סביר מסוגל לצפות את הנזקים שנגרמו. לענייננו, איש לא יחלוק כי ניתן לצפות את האפשרות
לגרימת נזקים בלתי ממוניים עקב פיעה בפרטיותו של מי שמצולם ללא ידיעתו ושפרטיו האישיים נכללים במאגרי
מידע, ללא קבלת הסכמתו.

07. לעניין הפרת חבות הזהירות, הרי שאין כל ספק כי האירועים נשוא תובענה ייצוגית זו הינם פועל יוצא של התרשלותה
של המשיבה. בהתאם לפסיקה, מוטלת החובה על מזיק לנקוט באמצעי זהירות סבירים. כפי שנקבע בעניין ועקנין
(עמ' 131):

"חובתו של המזיק היא לנקוט אמצעי זהירות סבירים, ואחריותו מתגבשת, רק אם לא נקט אמצעים אלה. סבירותם
של אמצעי הזהירות נקבעת על-פי אמות מידה אובייקטיביות, המגולמות באמירה, כי על המזיק לנהוג, כפי שאדם
סביר היה נוהג בנסיבות העניין. אדם סביר זה אינו אלא בית המשפט, אשר צריך לקבוע את רמת הזהירות הראויה.
רמת זהירות זו נקבעת על-פי שיקולים של מדיניות משפטית. השאלה אינה, מהו האמצעי שמבחינה פיסית מונע נזק,
אלא השאלה היא, מהו האמצעי שיש לדרוש כי ינקטו אותו בנסיבות העניין. על בית המשפט לאזן בין האינטרס של
הפרט הניזוק לביטחונו האישי, לבין האינטרס של המזיק לחופש פעולה, וכל זה על רקע האינטרס הציבורי בהמשכה
או בהפסקתה של אותה פעילות. על בית המשפט להתחשב בסכנה ובגודלה. עליו להתחשב בחשיבותה החברתית של
הפעולה. עליו לשקול את האמצעים הדרושים למניעתה"

17. לענייננו, אמצעי הזהירות המינימאלי הינו, הצבת שילוט מתאים בכניסה לחנויות המשיבה, וגם הצבת שילוט
מתאים בסמוך למצלמות האבטחה.

27. המשיבה לא נקטה באמצעי זהירות זה, ובכך היא התרשלה. נזקיו של המבקש מפורטים כדבעי בחלק שעניינו
הפגיעה בפרטיות.

ה. התקיימות התנאים לאישור התביעה כייצוגית

37. להלן נעמוד על התקיימות התנאים הקבועים בסעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות כסדרם.

47. יובהר ראשית כי תפקידו של בית המשפט הנכבד הוא להגדיר את קבוצת התובעים, כאמור בסעיף 10(א) לחוק
תובענות ייצוגיות בו מצויין כי "אישר בית המשפט תובענה ייצוגית, יגדיר בהחלטתו את הקבוצה שבשמה תונהל
התובענה".

ה. הגדרת הקבוצה והסעדים להם זכאים חברי הקבוצה

57. בהתאם לסעיף 10(א) לחוק תובענות ייצוגיות, הרי שבעקבות אישור התביעה כייצוגית על בית המשפט הנכבד להגדיר את הקבוצה אשר בשמה תנוהל התובענה:

"אשר בית המשפט תובענה ייצוגית, יגדיר בהחלטתו את הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה; לא יכלול בקבוצה אדם שעילת תביעתו נוצרה לאחר המועד שבו אושרה התובענה הייצוגית כאמור".

המבקש יטען כי את חברי הקבוצה יש להגדיר באופן הבא: **"כלל לקוחותיה של המשיבה, אשר פרטיותם הופרה ללא קבלת הסכמתם, בדרך של צילום בסניפי המשיבה ללא שהוצב במקום שלט מתאים"**

הסעדים אותם בית המשפט הנכבד מתבקש לפסוק הם שלושה במספר: צו עשה, סעד הצהרתי ופיצוי כספי. סעדים אלו ניתן לפסוק בהתאם לשיקול הדעת הרחב המוענק לביהמ"ש הנכבד במסגרת תובענה ייצוגית. כפי שפסק כב' השופט בנימיני בת"א 1065/05 שהי נ' תדיראן (פורסם בנבו, ניתן ביום 14.2.08):

הגדרת השאלות המשותפות לכלל חברי הקבוצה מצריכה בירור של הסעדים המבוקשים בבקשה לאישור התובענה הייצוגית. מגמת החוק החדש להעניק לבית המשפט שיקול דעת רחב בעניין אישור התובענה הייצוגית ודרך ניהולה, מוצאת את ביטוייה גם בנושא הסעדים שניתן לפסוק בתובענה ייצוגית. סעיף 20 לחוק דן בסעדים שניתן לפסוק בתובענה ייצוגית, ואלו כוללים "מתן פיצוי כספי או סעד אחר לחברי הקבוצה", בהתאם להוראות שבסעיף 20. סעיף 20(ג) לחוק קובע:

"מצא בית המשפט כי פיצוי כספי לחברי הקבוצה, כולם או חלקם, אינו מעשי בנסיבות העניין, בין משום שלא ניתן לזהותם ולבצע את התשלום בעלות סבירה ובין מסיבה אחרת, רשאי הוא להורות על מתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, כפי שימצא לנכון בנסיבות העניין".

לעניין הסעד ההצהרתי יתבקש ביהמ"ש הנכבד, לקבוע כי המשיבה הפרה את הוראות הדין, וליתן צווי עשה, בהן יורה בית המשפט הנכבד, למשיבה לפעול באופן הבא:

- א. להציב שילוט בכל הסניפים, לרבות בכניסה לחנויות, המתריע באופן נהיר אודות קיומן של מצלמות האבטחה, וזאת בהתאם להנחיות הרמו"ט.
- ב. לחילופין – להסיר את כלל המצלמות האבטחה, בחניות בהן לא מוצב שילוט כאמור דלעיל.

לעניין הפיצוי הכספי, הרי שלצורך כימות הנזק, יש צורך בקבלת נתונים מדויקים מהמשיבה. בשלב זה, אין מנוס מביצוע הערכה של הנזק על דרך האומדנא, כאשר המבקש שומר על זכותו לתקן את ההערכה לכשיתקבלו נתונים מאת המשיבה.

67. המבקש מעריך כי מספרם של חברי הקבוצה הנו גדול, ועומד על מאות אלפים.

77. ברור כי אין המדובר במקרה יחידני והמשיבה פועלת באופן שיטתי וגורף וכי קיימת קבוצה שלמה של תובעים אשר כלל אינם מודעים לעוולה אשר נגרמה להם.

87. המבקש מעריך **בשמרנות מירבית** כי 500,000 מלקוחות המשיבה, נפגעו מפגיעה בפרטיותם, וזקם במכפלה של 300 ש' לאדם - הנו סכום גבוה מאוד .

97. יחד עם זאת, ובצורה שמרנית, המבקש יעמיד נזק כלל הקבוצה ע"ס 50 מליון ש'.

08. כידוע, השאלה העיקרית הניצבת על הפרק בשעה שבוחנים האם "גודל הקבוצה" מצדיק הכרה בתובענה כייצוגית הנה האם יהיה זה בלתי מעשי לצרף לתביעה "רגילה", כתובעים את כל חברי הקבוצה (ראה גם ג' לוטן ו-א' ארז, תובענות ייצוגיות (כרך א'), (הוצאת תמר התשנ"ו), עמ' 154 והאסמכתאות הנזכרות שם). כמובן, שצירופם של כל חברי הקבוצה לתביעה "רגילה" אינו מעשי.

18. בנסיבות אלה, ובשים לב לכך שנוקיו האישיים של כל חבר וחבר בקבוצה הנם נמוכים יחסית (עניין שיידון בהמשך), יהיה זה בלתי מעשי לצפות מחברי הקבוצה לנהל באופן עצמאי הליכים משפטיים נפרדים, כל חבר ועניינו הוא נגד המשיבה אשר הינה גוף בעל עוצמות כלכליות רבות עשרות מונים מרוב לקוחותיה. זאת ועוד, לא יהיה זה מעשי לצרף את כל חברי הקבוצה כתובעים משותפים בתביעה אחת שאינה ייצוגית וזאת בשל סיבות רבות ובין היתר:

א. תמונות חברי הקבוצה שמורים אך ורק בידי המשיבה – והיא לא תתנדב למסור לתובע את תמונותיהם ופרטיהם של הנפגעים.

ב. כל שאר הנתונים – מצויים בידי המשיבה בלבד – נתונים שספק אם המשיבה תסכים לחשוף – כך סתם, ואולם חזקה עליה, כי לאחר שתצווה להציגם, כמקווה, היא תעשה כן במתכונת ובמועד שיקבעו לשם כך.

ג. צפיפות וחוסר יכולת מעשית לנהל משפט בו יטלו חלק עשרות אלפי בעלי דין.

28. אמור מעתה: גודלה של הקבוצה, על כל הנגזר ממנו, מצדיק הכרה בתובענה כתובענה ייצוגית.

ה. 2. שאלות זהות של עובדה או משפט

38. התובענה **מעוררת** שאלות זהות של עובדה ומשפט המשותפות לכל חברי הקבוצה ומצדיקות הגשת תובענה על דרך תובענה ייצוגית, שכן, מצלמות אלו ממשיכות לצלם ללא כל אזהרה את לקוחות המשיבה וזכותם לפרטיות ממשיכה להיות מופרות ברגל גסה:

עילת התביעה הינן זהות לגבי כל אחד מחברי הקבוצה.

הנוק, המתבטא בהפרת הזכות לפרטיות והפרת חובת היידוע על קיומן של מצלמות ניתן לחישוב באופן זהה לגבי כל אחד מחברי הקבוצה.

48. יוצא, איפוא, כי כמובן התשובות לשאלות המשפטיות שהוצבו לעיל, משותפות לכל חברי הקבוצה, וההכרעה בה בגדרה של תובענה ייצוגית, תייתר הצורך בניהולם של אלפי הליכים נפרדים, ותסייע לבית המשפט הנכבד ולכלל הציבור בערכים של יעילות ועשיית צדק.

ה. הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין

58. ניהול התובענה דנן כייצוגית הינו ללא ספק הדרך היעילה וההוגנת לניהול הליך.

68. בהקשר זה, מן הראוי לחזור ולציין המטרות שביסוד חוק תובענות ייצוגיות, המפורטות בו בסעיף 1, וכוללות בין השאר את המטרות של "אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו", "מימוש זכות הגישה לבית המשפט", "מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין" וכך "ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות".

78. לענייננו, יש באישור התביעה הייצוגית כדי להגשים את המטרות שצוינו לעיל בכללותן.

88. ראשית, יש בהגשת תביעה ייצוגית זו בכדי לתרום משמעותית להרתעה של המשיבה – ומעוולים כדוגמתה – מלפגוע בצורה חמורה בציבור במקרים כדוגמת המקרה נשוא תובענה זו.

98. שנית, תובענה זו היא הכרחית על מנת לממש את זכאותם לפיצוי של חברי הקבוצה כלפי המשיבה.

09. בסכום התביעה האישית, העומד על כ- 300 ₪ לתובע פוטנציאלי, אין די על מנת לתמרץ תובע לפתוח בהליך משפטי מורכב ומסובך כנגד גופים עוצמתיים במיוחד כדוגמת המשיבה, וראה בהקשר זה את הדברים שנאמרו ברע"א 4556/94 טצת ואח' נג' זילברשץ ואח', פ"ד מט (5) 774, בעמ' 784.

19. סביר להניח, אפוא, וזהו השיקול העיקרי, כי לחברי הקבוצה – רובם ככולם – אין מוטיבציה לקיים הליך משפטי ממושך ומייגע כנגד המשיבה בתקווה לזכות בסיומו לסכום הקטן. לפיכך הדרך היחידה להגן על אלה הנה הדרך של התובענה הייצוגית.
(ראו רע"א 4556/94 טצת ואח' נג' זילברשץ ואח', פ"ד מט (5) 774, בעמ' 784 מול האות ב').

29. עוד יש להוסיף כי הכרעה אחת בתובענה ייצוגית תמנע את הסיכון של פסיקות סותרות ע"י בתי-משפט שונים, אשר עשויים לדון באותו נושא ממש.

39. זאת ועוד; בחירה במסלול דיון, שיאפשר התדיינות אחת חלף התדיינות רבות, תביא לחסכון בזמן שיפוטי יקר, אשר ממילא חסר הוא למערכת בתי המשפט, אשר דומה, כי בימים אלה נאבקות תחת עומס כבד – שיקול מערכת שיש ליתן לו משקל מוגבר.

ה. ייצוג הולם ודרישת תום הלב

49. התובענה שבנדון הוגשה בתום לב ובנקיון כפיים על ידי המבקש שהינו לקוח של המשיבה לפני שנודעו לו פרטי הנסיבות והפרטים שהביאו אותו לשאת את ה"עול", האומץ והאחריות הציבורית להיות "תובע ייצוגי" על כל המשקל הרב הנובע מכך.

59. לעניין הייצוג ההולם, הרי שהמבקש הינו בעל אמצעים כלכליים הנדרשים לשם ניהול ההליך. המבקש ייוצג על ידי עוה"ד הח"מ, המבטיחים להעמיד לרשות הקבוצה ייצוג משפטי ככל שיידרש על מנת לממש את זכויות החברים בקבוצה כלפי המשיבה.

כמו כן, ראוי להדגיש, כי הח"מ, הינם עו"ד עתירי ניסיון בתחום התובענות הייצוגיות ככלל וכן מנהלים זה מכבר מספר תביעות ייצוגיות בתחום דומה או משיק, לרבות כנגד המשיבה.

ה.5 צו עשה וסעד הצהרתי :

69. כאמור, בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת ליתן צו הצהרתי לפיו המשיבה הפרה את הוראות הדין, כמו כן, מתבקש ביהמ"ש הנכבד ליתן צווי עשה, ולהורות למשיבה לפעול באופן הבא:

1. להציב שילוט מתאים בכלל הסניפים, המתריע באופן ברור אודות קיומן של מצלמות האבטחה, והכול בהתאם להחלטות הרמו"ט.

2. לחילופין, להסיר את מצלמות האבטחה באותם מקומות בהם לא מצוי שילוט.

1. סיכום

79. תביעה זו – והבקשה לאשרה כייצוגית – עניינן, בקליפת אגוז , בהצבת מצלמות מעקב/אבטחה בסניפי המשיבה ובסביבתם אשר פוגעים בפרטיותם של חברי הקבוצה כפי שפורט לעיל.

89. מכל האמור לעיל מתבקש בית המשפט הנכבד:

(א) לאשר למבקש לנהל תובענה כייצוגית בשם של חברי הקבוצה, בהתאם להגדרתה לעיל.

(ב) להצהיר כי המשיבה אינה מקיימת את הוראות החוק, ולהוציא צו המורה למשיבה לקיימן לאלתר כפי שפורט בצו העשה שלעיל.

(ג) להורות למשיבה לפצות את לקוחותיה הנמנים על חברי הקבוצה בסך כולל של 50 מליון ₪.

(ד) להורות על פסיקת פיצוי מיוחד למבקש.

(ה) להורות על תשלום שכר טרחת עורך-דין לעורכי הדין המייצגים באחוזים מתוך הקרן בהתאם לשיקול דעתו של בית המשפט הנכבד וכן על תשלום הוצאות משפט.

איתי ליבנה, עו"ד

טל רכניץ, עו"ד

ב"כ המבקש